

Γρηγόριος Χ. Μιχαλόπουλος
Δικηγόρος | Νομικός Σύμβουλος
LL.M. Heidelberg, LL.M. Brussels

ΣΥΜΦΩΝΙΑ - ΠΛΑΙΣΙΟ

Αθήνα, 3-4 Ιουλίου 2014

MICHAILOPOULOS
LAW OFFICE

Special Partnership with "Zervas & Associates"

T: 211 770 0 670

F: 211 770 0 671

E: info@gmlaw.gr

W: www.gmlaw.gr

Ακαδημίας 8, 10671 Αθήνα

Αναλυτική παράθεση των βημάτων της ανάθεσης μιας εκτελεστικής σύμβασης

Δομή Εισήγησης

- I. Επιλογή μοναδικού οικονομικού φορέα με προκαθορισμένους όρους
- II. Επιλογή μεταξύ πλειόνων οικονομικών φορέων με προκαθορισμένους όρους
- III. Επιλογή μοναδικού οικονομικού φορέα με διαβούλευση
- IV. Επιλογή μεταξύ πλειόνων οικονομικών φορέων με ευσύνοπτο διαγωνισμό
- V. Καταχρηστική άσκηση

I. Επιλογή μοναδικού οικονομικού φορέα με προκαθορισμένους όρους

- **Άρθρο 26 παρ. 3 π.δ/τος 60/2007**
 - *«Όταν συνάπτεται μια συμφωνία-πλαίσιο με ένα μόνο οικονομικό φορέα, οι συμβάσεις που βασίζονται σ' αυτή τη συμφωνία-πλαίσιο ανατίθενται σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο».*
- Σε αυτή την περίπτωση οι όροι έχουν προκαθορισθεί κατά δεσμευτικό τρόπο και, ως εκ τούτου, δεν υφίσταται δυνατότητα τροποποίησης της αρχική προσφοράς.

II. Επιλογή μεταξύ πλειόνων οικονομικών φορέων με προκαθορισμένους όρους

- **Άρθρο 26 παρ. 4, δεύτερο εδάφιο, πρώτο σημ. π. δ/τος 60/2007**
 - *«4. Όταν συνάπτεται μια συμφωνία-πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς φορείς, αυτοί πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις (3), εφόσον [...]. Η ανάθεση των συμβάσεων αυτών, μπορεί να γίνεται: – είτε με εφαρμογή των όρων που καθορίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο χωρίς νέο διαγωνισμό [...].»*
- **Αποκλείεται η διενέργεια διαγωνισμού. Ωστόσο, ο τρόπος επιλογής δεν προβλέπεται αναλυτικά από την Οδηγία. Συνεπώς, στη συμφωνία πλαίσιο θα πρέπει να καθορίζεται με ακρίβεια ο τρόπος επιλογής του φορέα.**

II. Επιλογή μεταξύ πλειόνων οικονομικών φορέων με προκαθορισμένους όρους

- Πιθανοί τρόποι επιλογής.
 - Μέθοδος καταρράκτη (*Cascade method*)
 - Εκ περιτροπής ανάθεση σε όλους τους φορείς
 - Τυχαία επιλογή (*random selection*)
- Η νομιμότητα των ως άνω μεθόδων δεν έχει ακόμη εξεταστεί στην πράξη στην Ελλάδα. Εκτιμάται ως εξαιρετικά δύσκολη η εφαρμογή τους, δεδομένης της υφιστάμενης «κουλτούρας». Δυνητικά, οιαδήποτε μέθοδος θα μπορούσε να εφαρμοσθεί εφόσον τα κριτήρια θα αναδείκνυαν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά για τα δεδομένα συγκεκριμένης σύμβασης.

II. Επιλογή μεταξύ πλειόνων οικονομικών φορέων με προκαθορισμένους όρους

- **Μέθοδος καταρράκτη (*Cascade method*)**
 - επιλέγεται πάντοτε ο φορέας η προσφορά του οποίου κατετάγη πρώτη στη συμφωνία-πλαίσιο, εκτός και αν δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί, όποτε και επιλέγεται ο δεύτερος ή ο τρίτος κ.ο.κ.
 - Παράδειγμα: Συμφωνίες-πλαίσιο με πέντε προμηθευτές για την προμήθεια φωτοτυπικών μηχανημάτων, μηχανημάτων fax και εκτυπωτών, κοστολογημένες ξεχωριστά και για παράδοση εντός ορισμένων χρονικών πλαισίων.
 - Ανάθεση προμήθειας μόνο φωτοτυπικών μηχανημάτων
 - Φορέας με την οικονομικώς πιο συμφέρουσα προσφορά για το συγκεκριμένο αντικείμενο. Δεν επαναλαμβάνεται διαγωνιστική διαδικασία
 - Αδυναμία του παρόχου > επιλογή παρόχου με τη δεύτερη οικονομικώς συμφερότερη προσφορά κ.ο.κ

III. Επιλογή μοναδικού οικονομικού φορέα με διαβούλευση

- **Άρθρο 26 παρ. 3 π.δ/τος 60/2007**
 - *«Όταν συνάπτεται μια συμφωνία-πλαίσιο με ένα μόνο οικονομικό φορέα, οι συμβάσεις που βασίζονται σ' αυτή τη συμφωνία-πλαίσιο ανατίθενται σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο. Για τη σύναψη των συμβάσεων αυτών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διαβουλεύονται γραπτώς με τον φορέα, ζητώντας, εν ανάγκη, να ολοκληρώσει την προσφορά του.»*
- **Άρθρο 26 παρ. 2, τρίτο εδάφιο π.δ/τος 60/2007**
 - *«Κατά τη σύναψη των συμβάσεων που βασίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο, τα μέρη δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να επιφέρουν ουσιαστικές τροποποιήσεις στους όρους της συμφωνίας-πλαίσιου, ιδίως στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 3.»*

IV. Επιλογή πλειόνων οικονομικών φορέων με ευσύνοπτο διαγωνισμό

- **Ανάθεση με ευσύνοπτο διαγωνισμό**
 - Επί τη βάσει των ίδιων όρων ή διευκρινίζοντάς τους ή και με άλλους όρους που επισημαίνονται στη συμφωνία-πλαίσιο. Όροι που μπορούν να διευκρινιστούν ή συμπληρωθούν:
 - Προσδιορισμός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος,
 - Ειδικές λεπτομέρειες τιμολόγησης,
 - Πρόσθετες εγγυήσεις,
 - Ειδικοί όροι σχετικά με το αντικείμενο της σύμβασης,
 - Συγκεκριμένες συνδεόμενες με τη σύμβαση υπηρεσίες π.χ. εγκατάσταση, συντήρηση και εκπαίδευση,
 - Ιδιαίτεροι συνδυασμοί συντελεστών και ποιότητας.

IV. Επιλογή πλειόνων οικονομικών φορέων με ευσύνοπτο διαγωνισμό

- **Παράδειγμα ανάθεσης συμβουλευτικών υπηρεσιών**
 - Προσδιορισμός του υπό ανάθεση αντικειμένου και του τύπου των ζητούμενων υπηρεσιών.
 - Υποβολή νέων τεχνικών προσφορών ως προς το απαιτούμενο χρονοδιάγραμμα ή ανθρωπομήνες, τον αριθμό και την «κατηγορία» των εμπλεκόμενων στελεχών.
 - Δυνατή και η περαιτέρω μείωση του κόστους ανθρωπομήνα κάθε στελέχους σε σχέση με την αρχική προσφορά στη συμφωνία πλαίσιο.

IV. Επιλογή πλειόνων οικονομικών φορέων με ευσύνοπτο διαγωνισμό

- **Δύο κυρίαρχες θέσεις ως προς τον καθορισμό της τιμής**
 - Οι μηχανισμοί υπολογισμού της τιμής πρέπει να ορίζονται στη συμφωνία πλαίσιο VS οι τιμές πρέπει να καθορίζονται ενόψει της ανάθεσης της εκτελεστικής σύμβασης.
- **Η Ερμηνευτική Ανακοίνωση (CC/2005/03) στο σημ. 2.2. προβλέπει ότι:**
 - *'[...] the Directive does not require certain aspects to be established at the beginning: as regards the price in particular, it should be emphasised that this aspect does not need to be established in the framework agreement itself.'*
 - Δικαιολογητική βάση της θέσης αυτής η ευελιξία της α.α. η οποία είναι σύμφυτη στην έννοια της συμφωνίας πλαίσιο.

IV. Επιλογή πλειόνων οικονομικών φορέων με ευσύνοπτο διαγωνισμό

■ Κριτική

- Πλέον συμφέρουσα από «οικονομική άποψη» προσφορά. Με τη διατύπωση αυτή καταδεικνύεται ότι η τιμή αποτελεί στοιχείο της πλέον συμφέρουσας οικονομικώς προσφοράς, το οποίο πρέπει να είναι προσδιορίσιμο εξ αρχής στη συμφωνία πλαίσιο.
- Ο προσδιορισμός των τιμών κατά το στάδιο ανάθεσης των εκτελεστικών συμβάσεων διευκολύνει τη δημιουργία συνθηκών συμπαιγνίας μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων και παρέμβασης κατά τη διαδικασία υποβολής προσφορών (*bid rigging*).

IV. Επιλογή πλειόνων οικονομικών φορέων με ευσύνοπτο διαγωνισμό

- **Καίρια σημεία**
 - Η έννοια της τιμής πρέπει να υπάρχει κατά το στάδιο ανάθεσης της συμφωνίας πλαίσιο.
 - Δυνατότητα υποβολής χαμηλότερων τιμών κατά την υποβολή των προσφορών για την εκτελεστική σύμβαση.
 - Οι αλλαγές των τεχνικών προσφορών δεν επιτρέπεται να είναι ουσιώδεις (Presetext case C 456/06).

IV. Επιλογή πλειόνων οικονομικών φορέων με ευσύνοπτο διαγωνισμό

- **Διαδικασία διενέργειας διαγωνισμού**
 - Γραπτή διαβούλευση (πρόσκληση) με όλους τους οικονομικούς φορείς που είναι 'ικανοί' να εκτελέσουν το αντικείμενο της σύμβασης. Στη διαβούλευση συμμετέχουν μόνο οι οικονομικοί φορείς που η προσφορά τους αφορά το αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης
 - Δεν γίνεται έλεγχος κριτηρίων ποιοτικής επιλογής. Με ΥΔ δηλώνεται ότι εξακολουθούν και συντρέχουν οι όροι ως προς το δικαίωμα συμμετοχής και τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής.
 - Στην πρόκληση προσδιορίζεται το αντικείμενο της σύμβασης και εύλογη προθεσμία για υποβολή προσφορών
 - Προσφορές υποβάλλονται γραπτώς και παραμένουν εμπιστευτικές

V. Καταχρηστική άσκηση

- **Άρθρο 26, παρ. 2, πέμπτο εδάφιο π.δ/τος 60/2007**
 - *«Οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να προσφεύγουν στις συμφωνίες-πλαίσια καταχρηστικά ή κατά τρόπο που να εμποδίζει, περιορίζει ή νοθεύει τον ανταγωνισμό».*
 - Ο κανόνας αυτός θέτει κάποια όρια σε ζητήματα όπως: α) το εύρος των προϊόντων, β) οι καλυπτόμενες υπηρεσίες και γ) το εύρος των υποκειμένων που δύνανται να χρησιμοποιούν τις συμφωνίες-πλαίσια.
 - Απαγορεύεται η υιοθέτηση όρων στις συμφωνίες-πλαίσια που δύνανται να βλάψουν την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού κατά την ανάθεση δημοσίων έργων (Sintesi case C-247/02, Fracasso case C27/98, Lombardini case C285/99, Mantovani case C286/99).

V. Καταχρηστική άσκηση

- **Παραδείγματα:**
 - Ανάθεση μιας μακράς διάρκειας εκτελεστικής σύμβασης ως μέσο για να επεκταθεί η χρονική ισχύς μιας συμφωνίας-πλαίσιο άνω της 4ετίας, ώστε να αποφευχθεί η σύναψη μιας νέας σύμβασης
 - Χρήση όρων στις εκτελεστικές συμβάσεις που είναι πολύ αφηρημένοι και ασαφείς, για να ικανοποιήσουν την απαίτηση της επαρκούς συγκεκριμενοποίησης των όρων των μελλοντικών εκτελεστικών συμβάσεων, ώστε να μην μπορούν οι οικονομικοί φορείς που υποβάλουν προσφορές τόσο να αντιληφθούν τη φύση της ευκαιρίας αυτής όσο και να εξετάσουν την ουδετερότητα της διαδικασίας.

MICHAILOPOULOS
LAW OFFICE

Special Partnership with "Zervas & Associates"

Γρηγόριος Χ. Μιχαηλόπουλος
Δικηγόρος | Νομικός Σύμβουλος

LL.M. Heidelberg, LL.M. Brussels

T: 211 770 0 670

F: 211 770 0 671

E: info@gmlaw.gr

W: www.gmlaw.gr

Ακαδημίας 8, 10671 Αθήνα